

SEZONA 2019/2020

MGL

Trije milijoni minut

JOSÉ CABEZA

Vsebina

- 7 EVA MAHKOVIC **Fox Force Five, Interrupted**
- 11 IGNAC FOCK **Karte na mizo**
- 17 MANCA G. RENKO **»To je pač življenje: vsi hočemo isto. Enim uspe, drugim ne.«**
- 21 IDA BRANCELJ **Krizna situacija – pravi obraz**

JOSÉ CABEZA

Trije milijoni minut

Po filmskem scenariju *7 let (7 años)*, 2016

Psihološki triler

Prva slovenska uprizoritev

Predpremier 30. junija 2020

Premiera 8. septembra 2020

Prevajalec **Ignac Fock**

Režiserka in avtorica priredbe **Barbara Hieng Samobor**

Dramaturginja **Eva Mahkovic**

Scenograf **Darjan Mihajlovič Cerar**

Kostumografka **Bjanka Adžić Ursulov**

Lektorica **Maja Cerar**

Oblikovalec svetlobe **Andrej Koležnik**

Oblikovalec tona **Sašo Dragaš**

Asistentka dramaturginje in šepetalka na vajah **Ida Brancelj** AGRFT

Vodja predstave **Jani Fister**

Tehnični vodja **Janez Koleša**

Vodja scenske izvedbe **Matej Sinjur**

Vodji tehničnih ekip **Branko Tica** in **Boris Britovšek**

Tonski tehnik **Tomaž Božič**

Osvetljevalec **Janez Vencelj**

Frizerki **Jelka Leben** in **Anja Blagonja**

Garderoberka **Urška Picelj**

Sceno so izdelali pod vodstvom mojstra **Vlada Janca** in kostume pod vodstvom mojstric **Irene Tomažin** in **Branke Spruk** v delavnicah MGL.

Igrajo

Hana **Judita Zidar**

Marčela **Tjaša Železnik**

Veronika **Mojca Funkl**

Liza **Ana Pavlin**

Karla **Klara Kuk** AGRFT

Glas Natalije Grossman **Jana Zupančič**

Ana Pavlin, Tjaša Železnik, Judita Zidar, Klara Kuk, Mojca Funkl

Fox Force Five, Interrupted

EVA MAHKOVIC

Uprizoritveno besedilo *Trije milijoni minut*, ki je nastalo na podlagi scenarija za film in igre *7 let (7 años)* Joséja Cabeze s priredbo režiserke Barbare Hieng Samobor ključno kvaliteto pridobi v dejstvu, da je mešana zasedba (v originalu štirje moški in ena ženska) zdaj v celoti ženska. Ko gre za sedem let življenja, ko gre za sedem let, ki se vrinejo v obdobje med tridesetim in štiridesetim letom, je razlika med moško in žensko situacijo precej velika. Pred kratkim sem nekje prebrala, da je prava, aktivna življenjska doba ženske pravzaprav še vedno samo okrog trideset let: od približno petnajstega leta do srede štiridesetih mora ženska opraviti vse: se izobraziti, začeti in utrditi kariero (in v njej tudi že doseči vrh), poiskati in poskrbeti za dom (kupiti nepremičnino?), obenem pa najti partnerja, zanositi in roditi otroke. Za kariero in otroke je kmalu prepozno in vse vemo, da je časovno usklajevanje, kaj ima prednost in kaj lahko še malo počaka, tudi v primeru, da imaš za oboje sploh realne opcije, izredno naporno. Tako sedem let v rodni dobi in času, ko bi morala ženska doseči vrh svoje kariere (in z njega tudi še ne zdrsniti), za žensko (ki se praviloma seveda tudi hitreje in slabše stara) pomeni več kot za moškega.

Fox Force Five je naslov serije, ki jo v kulturnem filmu Quentina Tarantina iz devetdesetih *Šund* omeni Mia Wallace, ki bi morala v seriji igrati, vendar ta žal ni prišla dlje od pilotne epizode. Naslov serije se nanaša na skupino petih skrivnih agentk, ki imajo vsaka svojo posebnost, nekaj, v čemer so res dobre: Miin lik črnolase Raven McCoy pripoveduje stare šale in je izredno spretna z noži, ena od punc je voditeljica, ena je japonska mojstrica v kungfuju, ena temnopolta specialistka za razstreljevanje, četrta pa Francozinja, katere posebnost je seks. Skupina ženskih skrivnih agentk po načelu za *vsakogar nekaj* tako pokriva vse rase in številna področja delovanja. Lahko bi rekla, da to velja tudi za skupino *girlbosses* iz *Treh milijonov minut* – vsaka je odlična na svojem področju. Sicer so vse belke (poleg tega pa še vse blond), vendar jih še vedno asociiramo na druge *girl-power* skupine, Spice Girls, *girl squad*, ki je na koncertih spremljala Taylor Swift iz obdobja albuma *1989*, skupine punc torej, od katerih je vsaka posebej zase močna, lepa, sposobna, še močnejše pa so kot kolektiv. Žensko prijateljstvo, ki ga sestavljajo

močne posameznice, ki se trudijo, da med seboj (kot zahteva patriarhat) ne bi nenehno tekmovali – za kar je najprej priporočljivo, da imajo vsaka svoje področje ekspertize. (V drugem delu naslova tega teksta se nanašam na avtobiografsko knjigo Susanne Kaysen *Girl, Interrupted* iz leta 1993 in istoimenski film Jamesa Mangolda iz leta 1999, v katerem veličastna ženska zasedba upodablja življenje v ženskem oddelku psihiatrične bolnišnice.)

Firma – za katero ne vemo točno, s čim se ukvarja (nekajkrat so omenjeni softveri in razvijanje idej, ki jih ima čez računalniška genialka Liza, ki je pred slabim desetletjem, ko je morala biti še zelo mlada, z nedefinirano prelomno idejo poskrbela, da so *zdaj vse zelo bogate*), vemo pa, da se v delovanju podjetja obrača veliko denarja –, je nastala iz ženskega zavezništva, morda celo prijateljstva. Nekaj tega je nakazanega že v tekstu, nekaj pa še poudarja uprizoritev: generacijsko sta si blizu Marčela in Veronika, nekoliko mlajši (tudi že sošolki s faksa) sta Karla in Liza. Kljub temu se zdi, da je skupina teh štirih blondink do nedavnega delovala ne samo kot skupina odličnih, po sposobnostih in talentih komplementarnih sodelavk (o čemer govorijo njihovi medsebojni opisi delovnih nalog, ki jih od njih zahteva mediatorka Hana), temveč tudi (in morda predvsem) kot skupina zaveznic: žensk, ki se med seboj ne le cenijo in so druga za drugo koristne, ampak se imajo tudi rade. V tem v celoti ženskem kolektivu (žensk na vodstvenih mestih) so funkcije podjetja sicer določene enako kot pri vseh drugih (glavna izvršna direktorica, finančna direktorica, tehnična direktorica in vodja PR), vendar *vse pomembne odločitve sprejemamo skupaj*, kot Hani razloži Veronika. Če pogledamo sodobno korporativno logiko, je to nekaj, k čemur stremijo nekateri zagovorniki bolj človeške vrste kapitalizma: razporeditve vlog znotraj firme, ki posamezniku najbolj ustrezajo, brez misli na to, da ima nekdo (CEO) v resnici tehnično gledano večjo oblast in možnost odločanja. Veronika ob opisu Marčelinih delovnih nalog bolj kot možnost odločanja izpostavi lastnost, na katero se je pri glavnih izvršnih direktorjih prepogosto pozablja: da mora biti to predvsem oseba z vizijo, nekdo, *ki je ves čas dva koraka pred drugimi*. Žal pa se v kriznem trenutku, kakršen nastopi pred začetkom igre, razkrije nova plat resnice podjetja in tudi nova plat resnice zavezništva tega ženskega kolektiva: da bo v ključnem trenutku skoraj vsaka poskrbela zase. Vodja PR Karla bo na primer povsem neracionalno in brez treznega razmisleka omalovaževala delo kolegic (celo tako zahtevno delo, kot ga opravlja finančna direktorica Veronika), za CEO Marčelo (ki naj bi ji bil, kot reče sama, položaj glavne izvršne direktorice nepomemben: *same ste me prosile, meni je vseeno, če sem CEO ali nisem*) pa se izkaže, da oblasti nad kolegicami za nobeno ceno ni pripravljena izpustiti iz rok. Seveda je logično, da v trenutku krize in osebne ogroženosti večino med nami preplavi samoohranitveni nagon, in seveda se mora nadaljevanje igre *Trije milijoni minut* odviti v skladu v tem pravilom človeške (živalske) narave.

Direktorica, izumiteljica, genialka, lepotica, partnerka, žena, mati (vse mlada?). *Kako doseči vse?* Kolektiv štirih ultrasposobnih blondink (ki se jim ob koncu pridruži še peta), ki mora biti prisiljen v razpad, je še ena od čudovitih podob kapitalizma v patriarhatu. Za generalni pomen uprizoritve se mi zdi najpomembneje videti naslednje: te štiri ženske, vse lepe, pametne in sposobne, se izredno težko odpovejo zato, ker to posega na drugo, osebno plat

njihovih življenj: na zasebno, na nekaj, čemur so se kot poslovne ženske že tako morale praktično odpovedati, odvzetih sedem let pa bi jim ta del življenja, kolikor ga sploh še je, sploh popolnoma izničilo. Zdi se, da imajo štiri uspešne poslovne ženske zgolj *iluzijo* zasebnega življenja: Marčela ima sicer družino, za katero pa zelo očitno nima časa; Veronika je sama in je v pomanjkanju *lajfa* celo odprla še en biznis (vodenje hotela); Liza v upanju na vsaj kakšen stik s kom v domu obiskuje Karlino dementno mamo; Karla se pretvarja, da dejta, ko je vsem okrog nje jasno, da je to samo ustvarjanje vtisa, prevara, da že leta ni spoznala nikogar. Marčela in Veronika cela leta vztrajata v nezdravem razmerju, od katerega vsaj Veronika verjetno nima nič drugega kot vzdrževanje nerealnih obetov za prihodnjo srečo. Trije milijoni odvzetih minut, ki Marčeli, Veroniki, Karli in Lizi torej grozijo v neposredni prihodnosti, so tako toliko bolj strašni zato, ker bi dokončno podrli iluzijo, da Nekaj od zasebnega življenja, Nekaj, kar ni samo delo, samo firma, samo sistem Kapitalizem, še lahko obstaja – da bo prihodnost, v kateri so lahko vse, prišla, da bo, da bo. Da lahko te punce Življenje vsaj mislijo. Ne samo, da življenja ni zdaj: zanj ni niti prihodnjih obetov.

Čez sedem let ne bo ničesar več.

Karte na mizo

IGNAC FOCK

Sobota, pozno popoldan, *loft* v središču Madrida. Izraz *loft* označuje stanovanje v zgradbi, ki je bila prvotno namenjena industrijski dejavnosti in katere duha je njegov videz, vsaj v našem primeru, ohranil: visoki stropi, neobdelani zidovi in razgaljena napeljava v kombinaciji z dizajnerskim pohištvo, najsodobnejšo tehnologijo in razbohotenimi zelenimi lončnicami. Na prvi pogled to nima dosti skupnega z Londonom v tridesetih letih prejšnjega stoletja, z orientalskim salonom, v katerem četverica igra bridž, njihov ekscentrični gostitelj mefistovskega nasmeška pa drema ob kaminu in se nikdar ne prebudi, ker mu tačas nekdo izmed štirih igralcev v srce zarije dragoceno bodalo. Umor razreši Hercule Poirot, ki si v tej *locked-room mystery* lahko pomaga izključno s psihologijo, in zlasti zaradi nje si upam naslov romana Agathe Christie izposoditi za pričujoče pisanje. In seveda zaradi denarja: v obeh primerih gre za zavidanja vredno nepremičnino.

**

V madridskem *loftu* se na sobotno popoldne dobijo štirje družabniki, ustanovitelji uspešnega podjetja, ki si dobiček že nekaj časa prenakazujejo v Švico in utajujejo davke. Njihova odvetnica izve, da jim je na sledi finančna policija, ki jim bo v ponedeljek prečesala prostore, odnesla računalnike in fascikle ter spisala kazensko ovadbo. A odvetnica je našla tudi izhod. V kolikor bi eden izmed njih v tem času denar iz Švice prelił na svoj račun, bi lahko prikazali, da si je on edini umazal roke in prevaral družabnike. Četverica sicer tudi dolgoletnih prijateljev (v izvirniku gre za eno žensko in tri moške) zato najame mediatorja, da bi jim pomagal priti do (spo)razumne odločitve: kdo bo prevzel krivdo ter s tem rešil ostale in podjetje, a odšel v zapor za *Sedem let*.

Takšen je naslov filma, ki je v režiji Rogerja Guala nastal po scenariju Joséja Cabeze, profesorja za scenaristiko in avdiovizualne komunikacije na Univerzi Rey Juan Carlos v Madridu. Raziskovalno se Cabeza ukvarja predvsem z družbeno zgodovino filma in z dokumentarnim filmom, med njegovimi številnimi študijami pa velja omeniti denimo *Počitek za vojaka: film v Madridu med špansko državljansko vojno* ter *Nepremagljivo pripovedništvo: hollywoodski film v Madridu med špansko državljansko vojno*. Po nekaj dokumentarnih scenarijih se je želel posvetiti fikciji, a s prvimi tremi besedili ni imel sreče. Vsekakor pa jo je imel s četrtem, kajti *Sedem let* je izgotovil ravno v času, ko je Netflix iskal – in našel – kandidata za svojo prvo špansko produkcijo. Film je premiero doživel

oktobra 2016 in prejel šestnajst nominacij za goyo, po številkah pa sodi med najbolj distribuirane španske filme vseh časov.

Psihološki triler, ki se odvija v enem prostoru za mizo, na kateri je postavljena šahovnica, je kot nalašč za odrsko priredbo, ki se je je prvi lotil ugledni argentinski dramatik in režiser Daniel Veronese (v slovenščino imamo prevedeno njegovo *Gledališče za ptice*). Igra je bila premierno uprizorjena oktobra 2018 v Teatros del Canal, največjem madridskem sodobnem gledališču, pred kratkim pa je na podlagi Cabezovega teksta nastala tudi italijanska produkcija v gledališču Argot v Rimu.

Veronesejeva prva naloga je bila seveda prilagoditi besedilo in njegovo postavitvev proporcem gledališča, a v več intervjujih je dejal, da ga je najbolj zanimalo, kaj se bo v tem procesu zgodilo z osebami, natančneje »z njihovo človekostjo«. Ob prenosu psihološkega realizma s platna na oder namreč pride do drugačnih ali vsaj izrazitejših poudarkov, četudi fabula ostane praktično nedotaknjena. Z enigme, kakšen bo razplet mediacije, in s suspenza, ki ga to prinaša, se fokus preusmeri na četverico prijateljev, na njihove značaje, na njihovo zvestobo, integriteto in manipulacije. Kot bi premikal šahovske figure, s pomočjo katerih je mediator začel seanso, se tako na odru piše študija o ljudeh, ki so stisnjeni v kot, ki vkaplajo obrambne mehanizme in sčasoma razprostrejo vsak svoje karte. Tehnični vodja, »kreativec«, je sentimentalnež in nevrotik, a tudi pripravljen prodati svobodo za večinski delež. Direktor je pokroviteljski strateg, ki ima vedno vse niti v rokah, a v resnici patološki narcis, ženskar, strahopetec. Vodja marketinga je priljuden in spreten, a tudi bahač, oportunist in lažnivec. Glavna finančnica, ki je pravzaprav iznašla »kreativno knjigovodstvo«, pa kot edina ženska na vodstveni poziciji plava med morskimi psi, ti se znašajo drug nad drugim, razen kadar se vsi hkrati znesejo nad njo: ženski bo lažje prestati sedem let zapora, in če je lepo tiho, je bolj seksi.

V priredbi Barbare Hieng Samobor, ki je leta iz naslova igre preračunala v minute, zlasti pa v vseh pet vlog postavila ženske, se tematika seksizma, ki je v izvirniku zelo nedvoumna, umakne v ozadje – a le na prvi pogled. Takšen *huis clos* z izključno žensko zasedbo bi nas lahko spomnil, denimo, na film Françoisa Ozona: *Osem žensk*, med njimi Catherine Deneuve, Isabelle Huppert in Fanny Ardant, si v zasneženi vili, odrezani od sveta, zmeče v obraz skrivnosti, zamere in travme, »gospodar«, njihov mož, svak, brat, oče in zet pa v spalnici ne leži, kot mislijo one, skrivnostno umorjen, temveč posluša vsako besedo in nato iz obupa stori samomor. Zelo kostumski film se konča s skupnim objokovanjem, vrednim katere od Lorcovih tragedij. V *Treh milijonih minut* pa ne gre za francosko buržoazijo v petdesetih niti za tradicionalistično špansko podeželje v tridesetih, ampak za sodobni čas, in po tekstu sodeč je zamenjava vlog terjala samo tiste očitne, domala »obrtiške« posege. To jasno pokaže na eno, dasi nikakor ne edino, poanto: kako so vsi izzivi, uspehi in konflikti moškega tudi izzivi, uspehi in konflikti ženske, da pa ona v njih glas in glavno vlogo dobi šele in zgolj, če režiserka poseže v ustroj igre – ali pač sveta kot gledališča.

**

Ana Pavlin

Enako ali celo večjo mero pozornosti kot četverici pa moramo nameniti osebi, za katero sprva niti ne opazimo, kako je v resnici ona sprožila psihološki mehanizem, v katerega drobovje nam igra daje vpogled. José Cabeza je v intervjuju razkril, da se je nekoč udeležil seminarja na temo obvladovanja konfliktov in bil navdušen nad delom pa tudi samim likom mediatorja. Zato je, ko je enkrat izoblikoval krovni zaplet za scenarij *Sedem let*, prav v mediatorju našel manjkajoči element, antipod družabnikom, ki mu je obenem predstavljal glavno vodilo v poteku zgodbe. To je povsem jasno s stališča kompozicije, kar zadeva osebnost mediatorja oziroma mediatorke (v priredbi ji je ime Hana Vagaja), pa lahko rečemo, da se točno njen značaj izkaže za najbolj niansiranega in njen razvoj za najpresenetljivejšega.

Na videz preprosta, nekam medla gospa pri navzočih najprej zbudi nezaupanje in celo («avtoseksistično») razočaranje: *MARČELA: Ste vi mediator? Ženska? Z nerodno pedantnostjo si da pri priči izplačati potne stroške: šestnajst evrov osemdeset od ljudi, ki so utajili milijone. Poprosi za gazirano vodo. Njen kemični svinčnik, ki si ga nato vse podajajo, je edino analogno pisalo v digitaliziranem poslovnem svetu. Ko ji predstavijo svoj »problem«, evfemizem za kaznivo dejanje, je zbegana. Ko Karla fizično obračuna z Marčelo, pa razočarana in užaljena. Njena mediacija sloni na prisposodobah: premikanje šahovskih figur ponazarja vloge četverice v podjetju; primer s pomarančo je vreden grškega filozofa. Zato nas psihološko izšolana mediatorka nedvomno preseneti, ko iz svoje modre zadržanosti in skromne asertivnosti sestopi v sicer vseprisotni pragmatizem. Ali pa nas samo še bolj prepriča, saj je empatija preizkušeno učinkovita taktika: *LIZA: Saj jaz to vem, ampak kaj bi ti naredila? A bi sedem let svojega življenja pustila v zaporu za trideset milijonov? – HANA: Še za precej manj. Ampak to bi bil moj del pomaranče, kateri del je pa vaš? Kaj si vi želite bolj kot karkoli drugega?* In ko je mediacija zaključena, s taisto pohlevnostjo spravi pogodbo, ki ji zagotavlja donosen večletni angažma, ter mirno zapusti prizorišče.*

Navsezadnje je »strankam« pojasnila, da ni sodnica, da zgolj olajšuje komunikacijo, zato njej ni treba tehtati med prav in narobe. Pa tudi sicer koncepta zakonitega in moralnega nista koncentrična kroga, kajti igra nam že od začetka daje vedeti, da med njima obstaja vse neznatnejši presek ter da je, v svetu velikih zaslužkov, oboje nadomestil pragmatizem. V primerjavi s klasično kriminalko, kjer sta prav in narobe jasna, v primerjavi z londonskim salonom, v katerem belgijski detektiv znova vzpostavi red in zakonitost in bo morilec kaznovan in se bo življenje vrnilo v udobne stare tirnice, mediatorka vpletenim še zdaleč ni prinesla pomiritve. Pohlepneže s tajnimi računi v davčnih ozah bi Dante razvrstil v četrti krog pekla, toda štirje poslovni partnerji se vendarle bližajo devetemu, najglobljemu, kamor sodijo izdajalci prijateljev. Za najbolj uničujočo se je izkazala točno iskrenost: polaganje kart v partiji moči, v kateri jim je mediatorka Hana Vagaja zgolj mirno servirala žogico. Da bi bil povsem natančen, bi si bil od Agathe Christie pravzaprav moral izposoditi drug naslov: *Mačka med golobičkami*.

»To je pač življenje: vsi hočemo isto. Enim uspe, drugim ne.«

MANCA G. RENKO

Marčela, Veronika, Karla in Liza so štiri razmeroma mlade ženske ali, kakor se temu reče, ženske v najboljših letih. Torej so v letih, ko jim je že uspelo zgraditi svoje kariere, in to v lastnem, več milijonov vrednem podjetju. Podjetje so ustanovile s skupnimi močmi, garanjem in odpovedovanjem. Delale so po sto ur na teden, spale v pisarni, tvegale in zamujale najpomembnejše trenutke v svojih zasebnih življenjih. Koliko so vredni ti trenutki? Koliko je vredno odrekanje? Čedalje več. Ko je finančna direktorica Veronika ugotovila, da se lahko izognejo plačevaju davkov, so se brez odlašanja odločile za utajo. Garale so vendar zase in čedalje bolj mučno jim je bilo gledati, kako davki zažirajo v denar, ki so si ga krvavo prislužile. Potem so jih oblasti razkrinkale in po vseh letih uspeha jim je ostal en pičel dan, da se rešijo. Če ena od njih sama prevzame odgovornost, s tem reši druge tri in podjetje. Katera je najbolj nepogrešljiva za podjetje? Katera se mora izogniti zaporu zaradi skrbi za družino? Kako določiti, katera skrb je večja od druge? Je bolj pomembno, koga lahko povabiš na večerjo ali kdo te povabi na večerjo?

Marčela, Veronika, Karla in Liza so, kakor se temu reče v sodobnem jeziku, #girlboss ali #bossbabe. Ta izraz se navezuje predvsem na mlade ženske, ki delajo v IT podjetjih ali startupih, kakršni se na vse ali nič za obstoj borijo v silicijevi dolini. Vsaka od njih ima vsaj eno lastnost, ki naj bi jo #bossbabe ali #girlboss imela. Prva vedno vidi širšo sliko, druga je odločna, tretja je očarljiva in četrta poskrbi za genialne ideje. Individualni poslovni uspeh je neke vrste znamenje za žensko emancipacijo ali kot je rekla Sophia Amoruso, ki naj bi celo sama skovala izraz #girlboss: »To je občutje in je flozofija.« Gre za podjetniško sestrstvo, ki pa se razbije takoj, ko bi bilo to v škodo podjetju. Čeprav so štiri protagonistke drame *Trije milijoni minut* med seboj tako poslovno kot intimno povezane

ter nastopajo kot močan kolektiv, pa to ne pomeni, da se ne bi bile pripravljene izigrati. Bistvo kapitalističnega, poslovnega feminizma je, da je v nasprotju z izhodiščno idejo gibanja individualen in ne kolektiven. Rečeno drugače: feminizem je za #girlboss pomemben toliko, kolikor lahko pomaga pri poslovnem uspehu: pa naj gre za (medijsko) izpostavljenost ali mreženje. S tem seveda ni nič narobe, tudi moški v tem svetu se med seboj izrivajo, tekmujejo in goljufajo, razlika je le v tem, da se morajo ženske pretvarjati, da se za njihovimi poslovnimi motivi skriva tudi nekaj plemenitega: ženska solidarnost ali pa vsaj osveščanje. Povrh vsega ima #girlboss ideologija tudi svoj moralni imperativ; ženske, ki bi se rade označevale kot take, morajo imeti tudi družine (#mumboss) ali vsaj partnerje (#bestwife), biti pa morajo tudi fit, zdrave in urejene. Še več, internetni nasveti za punce v dvajsetih, ki bi želele postati #girlboss, svetujejo tudi, naj ne pijejo alkohola, naj ob sobotah ne hodijo ven (da bodo v nedeljo lahko delale) ter naj nujno zgodaj vstajajo in uživajo le zdravo hrano. Ko na koncu vsega tega piše, da je sreča le izbira (#happinessisachoice), ni čisto jasno, v čem bi jo #girlboss lahko izbrala. V rani uri ali korenčku?

Ta brezizhodna ujetost v stanju brez sreče preveva tudi Marčelo, Veroniko, Karlo in Lizo. Resda ena od njih pije, druga kadi, tretja prešuštvuje in četrta goji upanje, vendar pa tudi to, poleg denarja, seveda, ni dovolj za srečo. Ko se prerekajo o tem, katera od njih bi šla najlaže v zapor, je vrednota za ohranitev svobode neizprosna življenja. Namesto da bi tekmovali v tem, katera ima dragocenejšo in lepše življenje, si dokazujejo, katera je bolj požrtvovalna in predana delu ali družini. Svobodi postavljajo ceno na podlagi tega, komu in čemu služijo, ne razmišljajo pa, kako življenje služi njim.

Ko se Liza, najlahkotnejša in najsvobodnejša med štirimi partnerkami, odloči, da bo zamenjala sedem let svobode za večinski delež podjetja, se kot *deus ex machina* pojavi klic odvetnice, ki jim pove, da je po zaslugi podkupljivega uradnika finančne uprave njihov primer razrešen. Izognejo se zaporu, a odprt konec napoveduje, da ga niti ne potrebujejo: odslej bodo ječarke kar druga drugi, pridružila pa se jim bo še mediatorica Hana. Ena #girlboss več, ki bo z nasmehom nadela kapitalizmu človeški obraz.

Krizna situacija – pravi obraz

IDA BRANCELJ

»It takes many good deeds to build a good reputation and only one bad one to lose it,« je dejal Benjamin Franklin. Lahko se strinjamo z njim, da se naše najgloblje bistvo pokaže, ko smo stisnjeni v kot, ko smo v paniki. Takrat ni časa za dolge razmisleke in skrivanja naših notranjih motivov. Odzvati se moramo takoj. In odločitve, ki jih sprejmemo pod pritiskom, so tiste, ki razkrijejo naše prave značaje.

Štiri prijateljice. Tako se je vse začelo. Z željo. V Las Vegasu. Ena je poskrbela za tehnologijo in predstavitev. In potem pozabila na polnilec za računalnik. Druga je povedala vic, medtem ko so čakale, da najdejo ta polnilec. In ker ni pomagalo, se je oklenila za nogo naročnika, da jo je vlekel po celem hodniku. Prva skupna zmaga.

Marčela, Liza, Karla in Vero se pred nami zberejo, ker imajo velik problem. Ali gredo v zapor vse ali pa se bodo odločile, da bo šla samo ena. Dve izmed njih sta to možnost pričakovali, dve sta nad to novico presenečeni. Še bolj pa sta presenečeni, ko se jim pridruži Hana, mediatorka, ki jim bo pomagala pri odločitvi, katera se naj žrtvuje za ostale tri in za podjetje. Predstavijo se ji z enakovrednimi položaji v podjetju in z enakovredno krivdo za nastalo situacijo. Ko pa smo stisnjeni v kot, so to nepomembne stvari, kdo je česa kriv in kdo ne. Morale in lojalnosti sčasoma ni več. Vsaka se v paniki rešuje po svoje, ostane jim samo pragmatičnost.

Prva možnost, ki jo imajo, je žreb, ki ga predlaga Liza. Pri njej kriterij, katera več naredi za podjetje, ni pomemben, Marčela pa je proti Lizinemu predlogu, saj je na kocki preveč in ne bo žreb tisti, ki bo določil, da bo sedem let brez hčerke.

Marčela kot odgovorna vodja pripravi vse potrebne dokumente, da se mediacija lahko prične takoj. Suverena, stoodstotno prepričana, da ne bo ona tista, ki bo odšla v zapor. Namreč potrebujejo jo, da vodi podjetje, da ga usmerja na pravo pot in morda sčasoma proda za najboljšo ceno. Podjetje je njena igračka, predvsem zaradi občutka moči, ki ji ga omogoča, ne glede na to, kako poudarja, da lahko katera koli druga prevzame vajeti. A v tej situaciji jo tudi Vero, ki ji je najbližje izmed vseh, spoznava na novo. Na neki način je tudi Vero njena igračka, s katero se igra, odkar sta se začeli dobivati. Zaradi nje je Vero naredila splav, ker če je lahko katera izmed njihju imela otroka, je to bila samo Marčela. In to ne s prvim moškim, ki je prišel okoli, temveč z Leonardom, ki je rojen za to, da imaš z njim otroka. Marčela se zaveda, da ji ne morejo očitati niti ene napake, kar se tiče poslovnega sveta, a na koncu pade zaradi osebnih spodrsrljajev. Razkrije se, da se ni zapletla samo z Vero, temveč tudi s pripravnikni, morda celo kakšno stranko, in zaradi tega bi se mož skorajda ločil od nje in ji odpeljal hčerko.

Rešila jo je Karla, ki je njenemu možu lagala, da je ona tista, ki je spala s pripravnikom, tistemu pripravniku pa našla službo na drugem koncu sveta. Karla, ki si vedno želi biti blizu Marčeli, ki pozna vse njene skrivnosti. Karla veliko govori, napadalno in vsiljivo, večkrat tudi napihne kakšno stvar, da bi izpadla bolj pomembna. A Marčela ji ni hvaležna, kot bi Karla pričakovala, namesto tega ji zabrusi, da bi lahko katera koli prevzela njeno funkcijo v podjetju, ker vse, kar potrebuje, je to, da je lepa, da pove kakšen vic in da plača s službeno kartico. Tu nastopi njun največji konflikt, ko Marčela izreče, da ni ona tista, ki pozablja, temveč, da ima Karlina mama Alzheimerjevo bolezen. Karli popustijo živci in plane na Marčelo, nasrka pa Liza s krvavim nosom.

Liza pozna Karlino družino že veliko let, pri njih je bila za vse praznike in praznovanja, in tako kot je ona njih sprejela za svoje, so tudi oni njo. In sedaj, ko je Karlina mama bolna, se čuti dolžno, da jo večkrat obišče. Še posebej, ker je Karla malo pozabila na mamo. Liza jo obišče vsak teden, Karle pa mama ni videla že nekaj mesecev. Edina olajševalna okoliščina je, da Lizo včasih zamenja za svojo hčer. Lizo bi marsikdo označil za šibko, za osebo, ki išče uteho v svojih številkah in računalniških kodah. To ji očitajo tudi prijateljice, ki pravijo, da ne bi mogla s prstom pokazati na eno, ki mora v zapor, da bi rajši šla sama, ker bi tako imela čisto vest. Vseeno pa ji uspe v kot spraviti Marčelo, saj pritisne tam, kjer jo najbolj boli, na podjetju. Racionalnost in logika jo pripeljeta do spoznanja, da je njeno žrtvovanje za podjetje vredno več kot nekaj milijonov na računu, zato na koncu zahteva enainpetdeset odstotkov delnic.

Podpre jo Vero, ki po vseh čustvenih pretresih, ki jih je doživela ta večer, končno spozna, kakšna je Marčela v resnici. Marčeli zagrozi, da bo vse izdala Leonardu, če ne bo pripravljena popustiti. Osebo, ki ji je bila zelo ljuba, stisne ob steno. Še en pokazatelj, da je lahko vsaka sekunda predstave odločilna, ne glede na to, kako prepričane so v čustva in naveze. Ko pride nova skrivnost na plano, je včasih prijatelj lahko naenkrat sovražnik.

Konec večera je jasno, da v zapor ne bo šla nobena. Da bo denar rešil njihovo situacijo. Ker se je zopet našel nekdo, ki bo naredil uslugo. Veliko uslugo. Kupljeno uslugo. Denar pa ne bo popravil njihovih odnosov. Niti ne bo zbrisal besed, ki so si jih izrekle. Ker izrečenih besed ne moremo vzeti nazaj, ostanejo v naši podzavesti. Morda pa je še hujša kazen, kot bi bil zapor, to, da se ne morejo vrniti in spremeniti stvari.

Četudi od Oddelka za mediacije na začetku niso pričakovale nobenih rezultatov, se je zgodba hitro obrnila. Šele zdaj bodo zares potrebovale Hanino pomoč. In kaj pomeni za njih, da se bodo vloge med njimi morda zamenjale? Bodo še lahko sodelovale na poti k istemu cilju, za dobro podjetja? S skupnimi močmi so nekaj ustvarile in s skupnimi močmi so to tudi uničile. Pred krizo so lahko sodelovale, dokler niso na plano prišle določene prikrite stvari in pravi obrazi. In po vseh žalitvah in manipulacijah ne bo več tistega zaupanja, ki je potrebno za sodelovanje.

Kako torej od te točke naprej? Lahko na vse skupaj pozabijo, kot da se ni nič zgodilo. Lahko prodajo podjetje in gredo vsaka svojo pot. Lahko pa zaupajo mediatorki in poskusijo najti skupni jezik. Kot so ga nekoč že, le da so na to pozabile.

Ana Pavlin, Mojca Funkl, Tjaša Železnik, Klara Kuk

Ana Pavlin, Klara Kuk, Judita Zidar, Mojca Funkl, Tjaša Železnik

JOSÉ CABEZA

Three Million Minutes

Based on the screenplay *7 años*, 2016

Psychological Thriller

First Slovenian Staging

Preview 30 June 2020 in Studio**Opening night 8 September 2020**Translator **Ignac Fock**Director and adaptation author **Barbara Hieng Samobor**Dramaturg **Eva Mahkovic**Set designer **Darjan Mihajlovič Cerar**Costume designer **Bjanka Adžič Ursulov**Language consultant **Maja Cerar**Lighting designer **Andrej Koležnik**Sound designer **Sašo Dragaš**Assistant to dramaturg **Ida Brancelj**Stage manager **Jani Fister**Technical director **Janez Koleša**Stage foreman **Matej Sinjur**Technical coordinators **Branko Tica** and **Boris Britovšek**Sound master **Tomaž Božič**Lighting master **Janez Vencelj**Hairstylists **Jelka Leben** and **Anja Blagonja**Wardrobe mistress **Urška Picelj**

The set was made under the supervision of master **Vlado Janc** and costumes under the supervision of mistresses **Irena Tomažin** and **Branka Spruk** in the ateliers of Ljubljana City Theatre.

Cast

Hana **Judita Zidar**Marčela **Tjaša Železnik**Veronika **Mojca Funkl**Liza **Ana Pavlin**Karla **Klara Kuk** as guestVoice of Natalija Grossman **Jana Zupančič**

Four friends are longtime partners and founders of a successful company. In addition to their success and a great deal of common memories, they also share a »business secret«. For quite a while, they lead parallel accounts: they transfer the money to Switzerland to evade taxes. The CEO finds out they are being tracked by the finance department and that the agents could demand access to their computers and files any day. Their lawyer offers a solution: if one of the partners transfers all profit to her own account, she will be considered the only culprit. The one who makes the sacrifice would face jail-time, presumably *7 years*, thus saving the others and the company. The four upset partners hire a mediator to help them achieve a rational and voluntary choice.

During mediation, the elements of a business thriller and criminal drama turn into an intense play of psychological traits. Eventually, morals disappear to succumb to pragmatism. Loyalty, treason and rationality are being put to test.

The movie *7 años* was produced by Netflix in 2016 as the first Netflix Spanish production. As a cliffhanging psychological thriller, where all the action is set in a single room, it has been compared to the movie classic *12 Angry Men* (1957). The screenplay author José Cabeza is a scriptwriting professor at the Rey Juan Carlos University in Madrid. The blockbuster movie has had several theatre adaptations to date.

Pokrovitelj
Mestnega gledališča ljubljanskega

Energija za življenje

Mestno gledališče ljubljansko, Čopova 14, 1000 Ljubljana, Slovenija

Hišna centrala +386 (0)1 4258 222

Tajništvo **+386 (0)1 4257 148**

Blagajna **+386 (0)1 2510 852**, odprto vsak delavnik od 12. do 18. ure in uro pred
predstavo, e-naslov blagajna@mgl.si

E-naslov **info@mgl.si**

Spletno mesto **www.mgl.si**

Barbara Hieng Samobor direktorica in umetniška vodja

Petra Bizjak direktoričina pomočnica – poslovna vodja

Janez Koleša direktoričin pomočnik za tehnične zadeve

Alenka Klabus Vesel dramaturginja in arhivarka

Eva Mahkovic dramaturginja in vodja mednarodnega oddelka

Petra Pogorevc dramaturginja in urednica Knjižnice MGL

Ira Ratej dramaturginja in vodja izobraževalnega programa

Maja Cerar, Martin Vrtačnik lektorja

Simona Belle vodja službe za odnose z javnostmi in trženja

tel. +386 (0)1 4255 000

Branka Lepšina koordinatorka in planerka programa

tel. +386 (0)1 2514 167

Katarina Koprivnikar koordinatorka trženja

tel. +386 (0)1 4258 222

Petra Setničar koordinatorka obiska

tel. +386 (0)1 4258 222

Zdenka Kristan in **Marina Ristić** blagajničarki in informatorki

tel. +386 (0)1 2510 852

Javni zavod Mestno gledališče ljubljansko, ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana

Program gledališča financirata Ministrstvo za kulturo (iz proračuna Republike Slovenije) in MOL.

Svet Mestnega gledališča ljubljanskega

mag. Mojca Jan Zoran (predsednica), **Ira Ratej** (namestnica predsednice),

Saša Hren Koritnik, Mojca Slovec, Aleš Kardelj

Strokovni svet Mestnega gledališča ljubljanskega

Eva Mahković (predsednica), **Alen Jelen, Tone Peršak, izr. prof. dr. Katarina Podbevšek, Matej Puc, Nina Valič**

Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega

Letnik LXX, sezona 2019/2020, številka 11

Izdaja Mestno gledališče ljubljansko

© 2020 Mestno gledališče ljubljansko

Za izdajatelja **Barbara Hieng Samobor**

Urednice **Alenka Klabus Vesel, Eva Mahkovic, Petra Pogorevc, Ira Ratej**

To številko je uredila **Eva Mahkovic**

Lektorica **Maja Cerar**

Avtor fotografij **Peter Giodani**

Oblikovalka **Mojca Višner**

Tisk **MatFormat**

Naklada **300 izvodov**

Ljubljana, Slovenija, september 2020

Po 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 davek ni obračunan.

